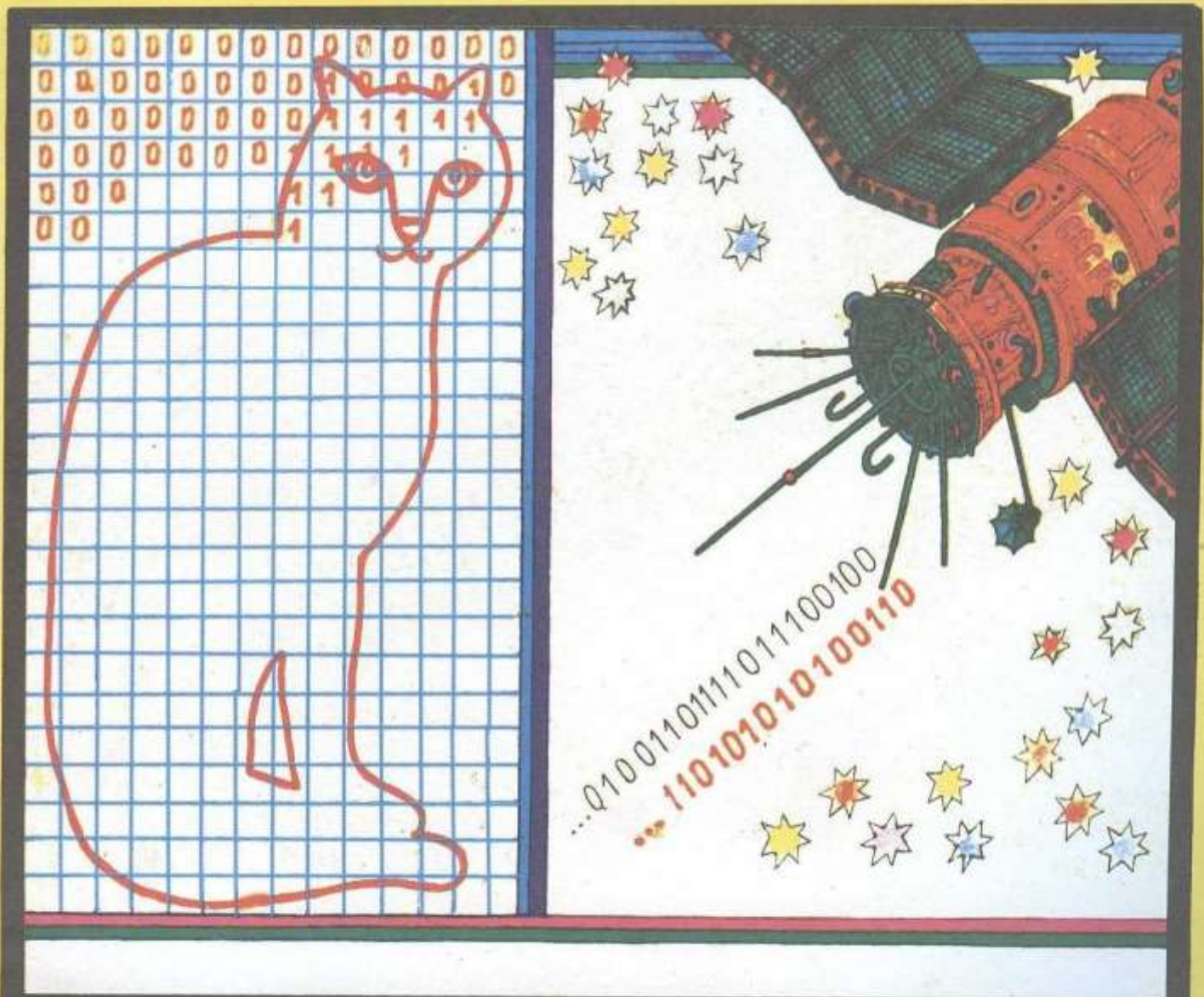

කෝඩ්ස් ලේඛන

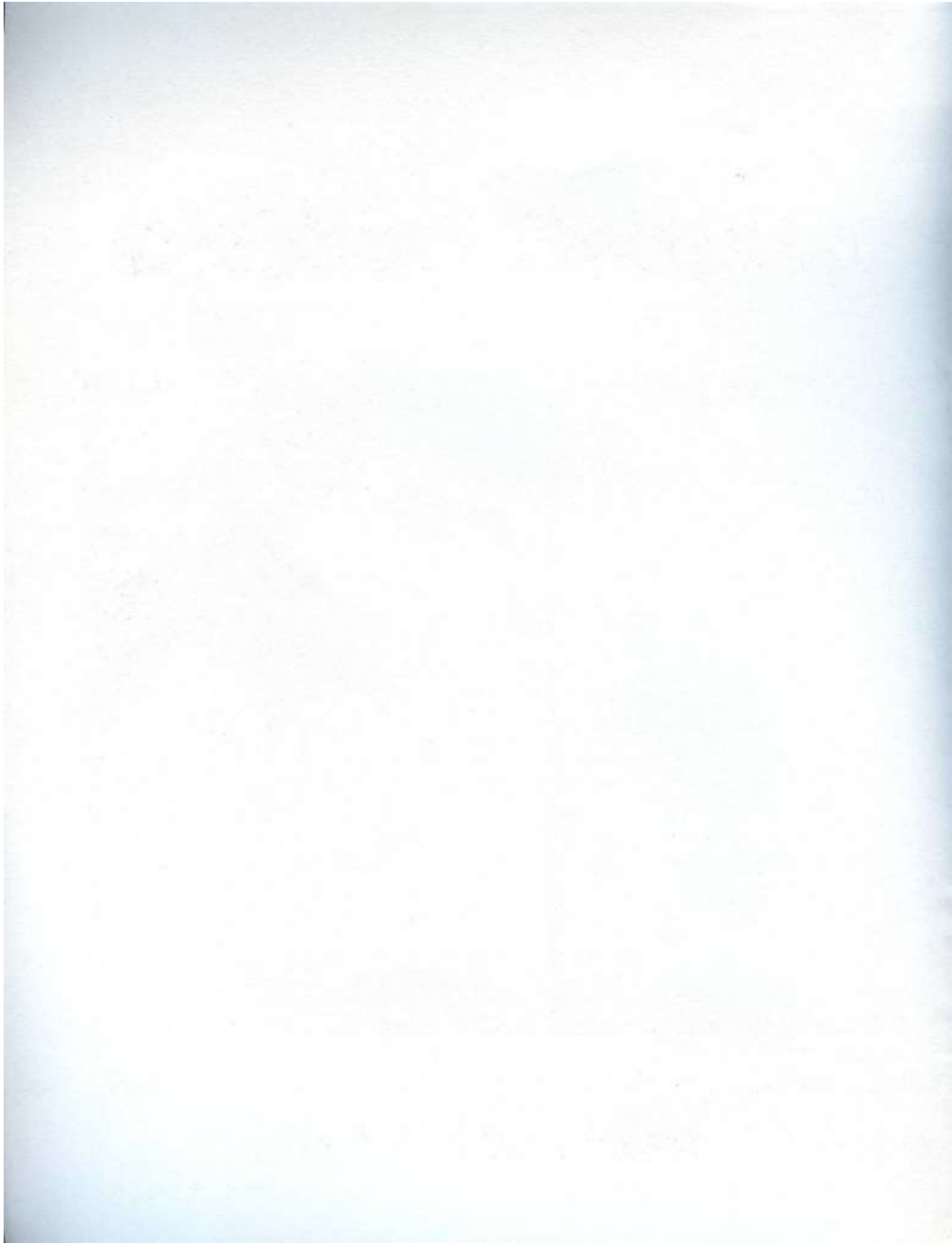
බොරිස් සුඩ්නෝව්

යන්තරයට උගන්වන්න

පරිවර්තනය

මහින්ද සෙනරත් ගමගේ

කියවන්නට හැකි යන්නුයක්
හදන්නේ කොහොමද ?

ලියුම් කවරවල තැපැල් අංක
ලියන්නේ ඇයි?

"මගේ යන්නු හොඳටම හොඳයි" මිනිසා කල්පනා කළා. "ඒවාට ඉතිලෙන්, ඇවිදින්න, ගෙවල් සහ පාරවල් හදන්න, පොළොවෙන් ගල් ඇතුරු හාරා ගන්න, උණු ලෝහවලින් බඩු වාත්තු කරන්න පුළුවන්... ඒවාට ඕනෑ දෙයක් කළ හැකියි!"

නෑ! ඕනෑම දෙයක් නොවෙයි. ඒවාට බෑ... හිතන්න.

ඒත් යන්නුයකට හිතන්න උගන්වන්න බැරිද ? නිකම්ම පොළොව හෑරීම, බඩු ගොඩක් ගෙනයාම, ගස් පෙරළීම නොවෙයි. හිතන්න, ගැටළු විසඳන්න, අනෙක් යන්නුවලට නියෝග දෙන්න උගන්වන්න ? මේක කරන්න පහසු නෑ. ඇත්ත වශයෙන්ම ඒක හුඟක්ම දුෂ්කරයි.

ඒත් අපි උත්සාහ කරලා බලමු, ඉතාම සරල, හිතන යන්නුයක් ... කියවන්න පුළුවන් යන්නුයක් හදන්න.

"කියවන යන්නුයක් ? ඒකනං කරන්න කොහෙත්ම බෑ!" ඔබ කියාවි.

අපි වාද නොකර වැඩේට බහිමු. අපිට අපේ යන්නුය හදන්න ඕනෑ කරන්නේ බොහෝම සුළු දේවල් කීපයක්.

කඩදාසිය නොසෙල්වී තබා ගන්න බ්‍රෝවින් පින් 3ක්

ටෝර්ව් බල්බ් 2ක්

ටෝර්ව් බැටරි එකක්

කුඩා ටින් ලෝහ තහඩු දෙකක්

ටින් ලෝහ තහඩු තීරු දෙකක්

තරමක් දිගග තඹ කම්බියක්

හුඟාක්ම ලොකුත් නැති, කුඩාත් නැති කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියක්

අපේ විත්‍ර ශිල්පියා ඔබේ පහසුවට කියවන යන්ත්‍රය ඇඳලා තිබෙනවා. පරිස්සමට බලන්න. විත්‍රයේ තියෙන විද්‍යුතම බ්‍රෝවින් පින් තුන පෙට්ටියට සවි කරන්න. පෙට්ටි පියනේ කවුළු දෙකක් කපන්න. ඒ දෙක මතින් තුනී කඩදාසි දෙකක් අලවා A සහ B ලෙස පැත්තකින් කියන්න.

දැන් පෙට්ටිය පතුළේ කැපුම් දෙකක් කරන්න. ඒවා අතරේ පරතරය බැටරියේ දිගට සමාන වෙන්න ඕනෑ. ටින් පතුරු දෙක නමා කැපුම් තුළට ඇතුළු කරන්න. බැටරිය ඒ අතරට රිංගවන්න. දැන් ටින් තහඩු, ඇණ සහ විදුලි බුබුළු තඹ වයරයෙන් සම්බන්ධ කරන්න. ඒ කොහොමද කියලා ඔබට රූප සටහනින් බලා ගන්නට පුළුවනි. විදුලි බුබුළු සැකසිය යුත්තේ 'කවුළු' යටින්. දැන් ඕන්න... අපේ කියවන යන්ත්‍රය සෑදුනම්.

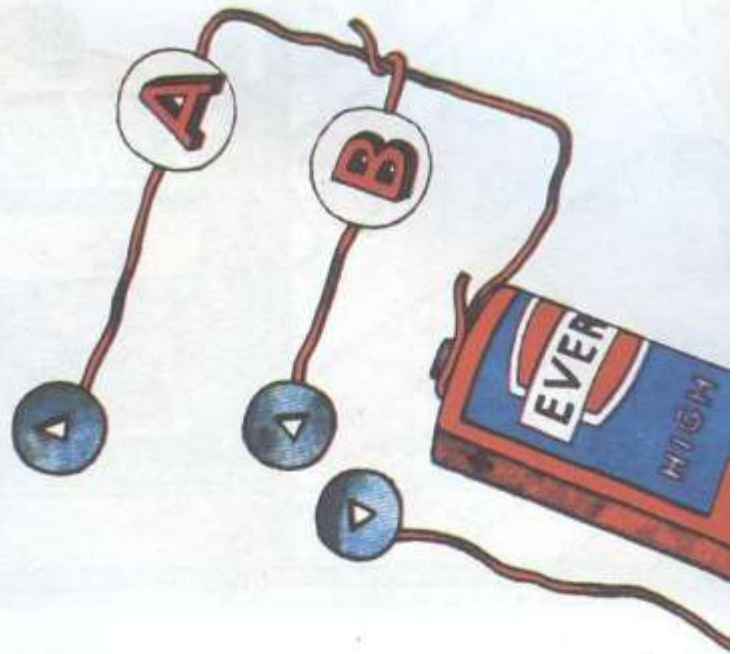
දැන් ඊළඟ පිටුව පෙරළලා බලන්න. ටින් පතුරුවලින් A සහ B කපා ඇති සැටි ඔබට පෙනේවි. A අකුර 1 සහ 3 ඇණ අතර තබන්න. ඒවිට A අකුර ඇති බල්බය දැල්වෙන සැටි ඔබට පෙනේවි. 1 සහ 2 ඇණ අතර B තබන්න. ඒවිට B අකුර ඇති බල්බය දැල්වේවි. එසේ නම් යන්ත්‍රය අකුරු 'හඳුනාගෙන' තිබෙනවා. එය ඒවා 'කියවා' තිබෙනවා. "මේක A. මේක B" කියමින් එය තමන්ගේ කවුළු ආලෝකමත් කරනවා. අපේ පෙට්ටිය අකුරු හඳුනාගන්නවා. එය කියවනවා.

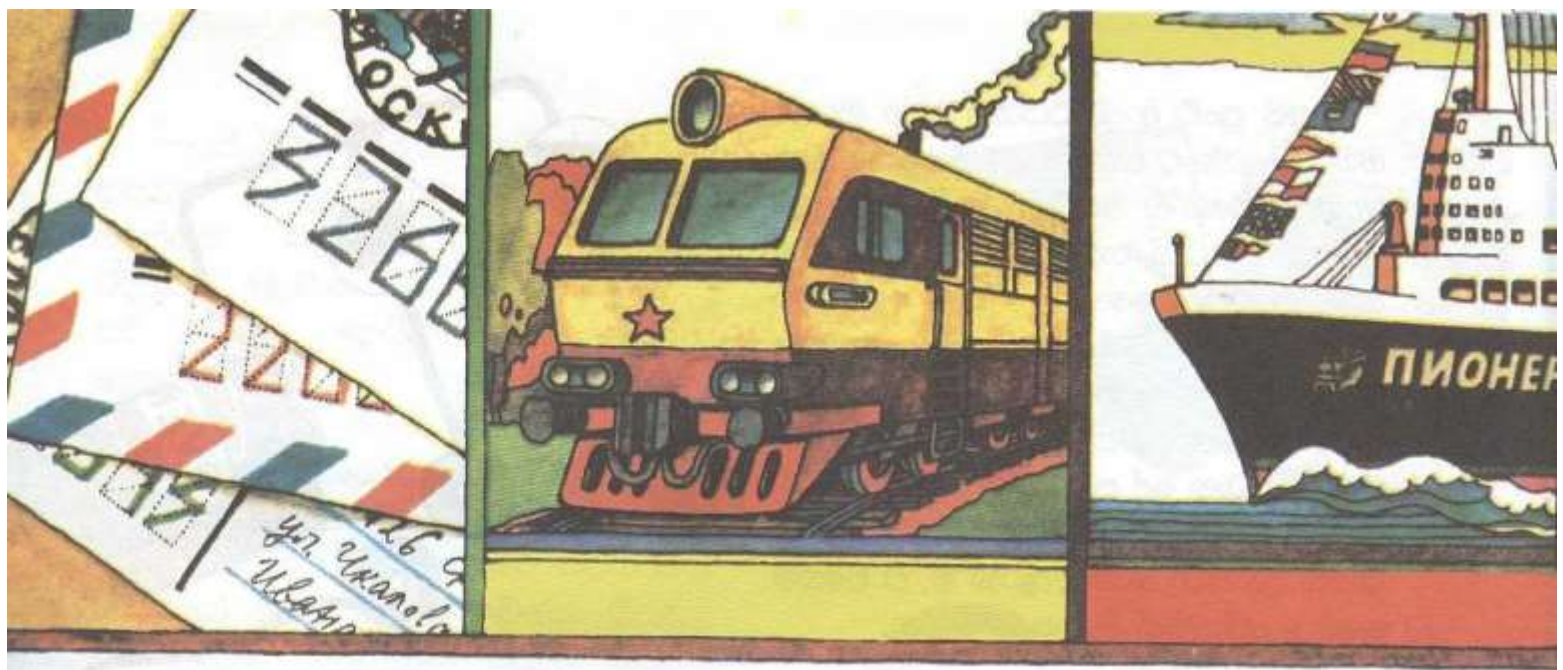

Copper wire

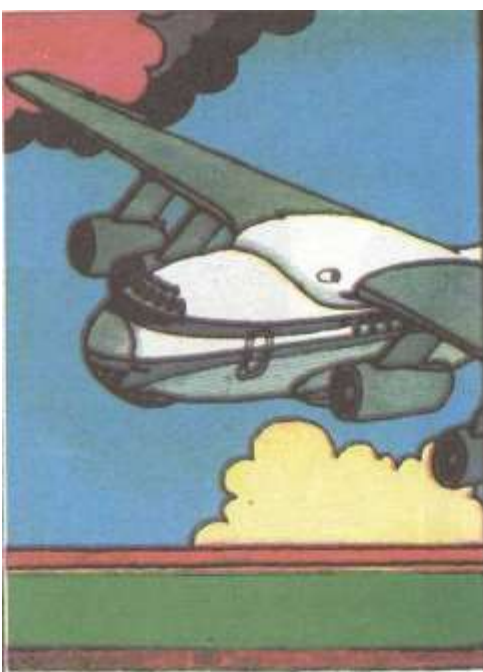
අපි පුංචි ආශ්චර්යයක් කළා කියලා ඔබට කියන්නට හැකියි. අපේ මේසය මත ඇති කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටිය අතුරු හඳුනා ගන්නවා! ඊකක් කල්පනා කරලා බලන්න ඔබට අතුරු ඉගෙන ගන්න කොච්චර අමාරු වුණාද කියලා. අපේ යන්ත්‍රය දන්නේ අතුරු දෙකයි තමයි. ඒත් මේ අපි පටන් ගන්නා විතරයිනේ. කොහොම වුණත් ප්‍රධාන දේ පැහැදිලියි. යන්ත්‍රයකට කියවන්න උගන්වන්න පුළුවනි. හැබැ යන්ත්‍ර දන්නවා හැම අතුරක් ම, ඒ වගේම හැම ඉලක්කමක් ම හඳුනා ගන්න.

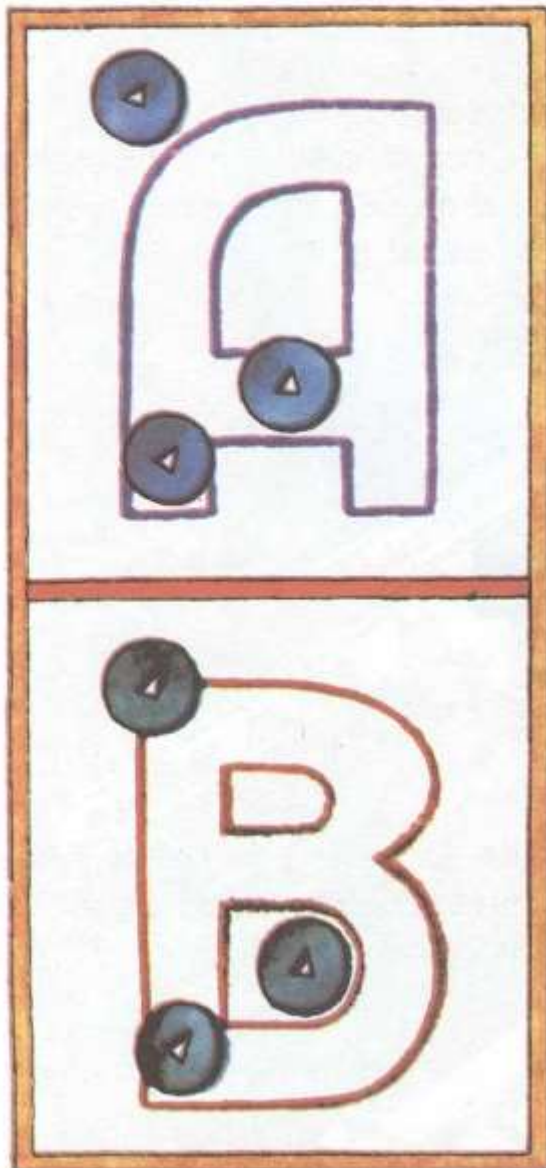
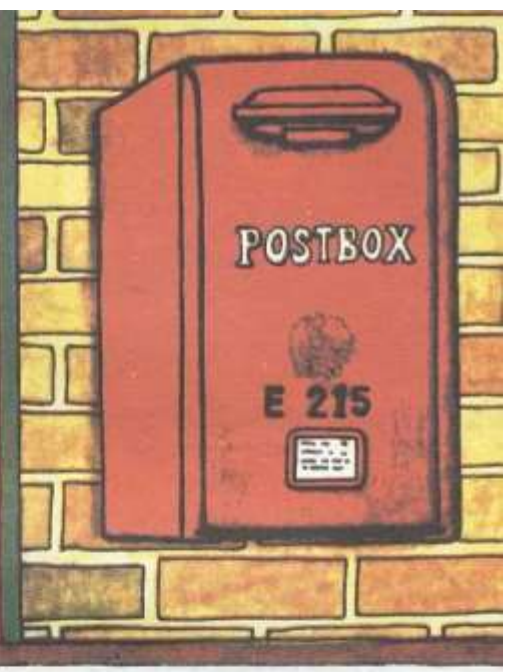

විවිධ වෙනස් යන්ත්‍ර වර්ග තිබෙනවා. සමහර ඒවා තියෙන්නේ තැපැල් කන්තෝරුවල. ඒවා ලියුම් තෝරනවා. අපේ ලියුම්වල 109456 වගේ තැපැල් සංකේත ලියන්නේ ඒ යන්ත්‍ර සඳහායි. හැම නගරයකට ම, හැම පළාතකට ම, හැම රටකට ම තැපැල් සංකේත අංකයක් තියෙනවා. යන්ත්‍ර ඒවා කියවනවා. කියවලා තේරුම් ගන්නවා. තේරුම් අරන් නිවැරදිව ඒ ලිපි වෙන් කරනවා. වෙන් කරලා අනෙ තියෙන ලිපිනවලට යන්න ඕනෑ දුම්රිය, බස් රිය, වෑන් රියවලට යොමු කරනවා.

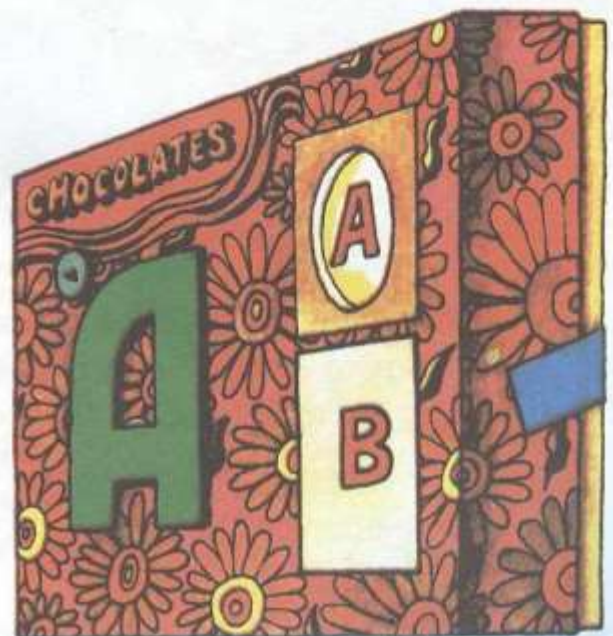

ලියුම් කවරයේ කැපැල් සංකේත
 අංකයක් තිබේ. යන්ත්‍රය එය කියවා
 උම්මිය මගින්, නැව් මගින්, ගුවන්
 මගින් ඉතා ඉක්මනින් බෙදා හරියි.

ඔබ තැපැල් සංකේතය ලියද්දී ඒ ලියන්නේ
 යන්ත්‍රවලට ඔබේ ලිපිනය හඳුනාගැනීමට හැකි
 වන්නටයි.

ඉතිං අපි යන්ත්‍රවලට කියවන්නට ඉගැන්නුවා. ඒත්
 අපිට පුළුවන් ද ඒකට කතා කරන්න උගන්වන්න ? අපි
 යම් ඊළඟ පිටුවට. උත්සාහ කරලා බලමු. යන්ත්‍රයකට
 කතා කරන්න උගන්වන්න පුළුවන්ද ?

“ඔව්” “නෑ” යන්නේ වැදගත්කම

උත්තෝලක, මෝල්, වාණිජ ඇන්ජින් සහ
රොකට්ටුවල මිනිසුන් කතා කරන අයුර

“ඔව් කියන්න ඩෑ. ඩෑ කියන්න ඩෑ” කියලා සෙල්ලමක් තියෙනවා.

අපි දැන් ඊට කිට්ටු, ඊට ටිකක් වෙනස් සෙල්ලමක් කරන්නයි යන්නේ. අපි ඒකට මෙහෙම කියමු. “ඔව් නැත්නම් නෑ”, “නෑ නැත්නම් ඔව්” මම ප්‍රශ්නයක් අහනවා. ඔබ උත්තර දෙන්න ඕනෑ ‘ඔව්’ නැත්නම් ‘නෑ’ කියලයි. වෙන කිසිවක් නෑ! ඒකඟද ? එහෙනම් හරි.

“ඔබ පාසල් යන්නේ ඩසයෙන්ද ?”

“නෑ”

“ඔබ යන්නේ පයින්ද?”

“ඔව්”

“ඔබ යන්නේ අඹ ගස් තුන තියෙන පාර දිගේ ද ?”

“නෑ”

“කොස්ගස් විදිය දිගේ ද ?”

“ඔව්”

“ඔබ නිදහස් පටුමග දිගේ ගමන් කරනවාද ?”

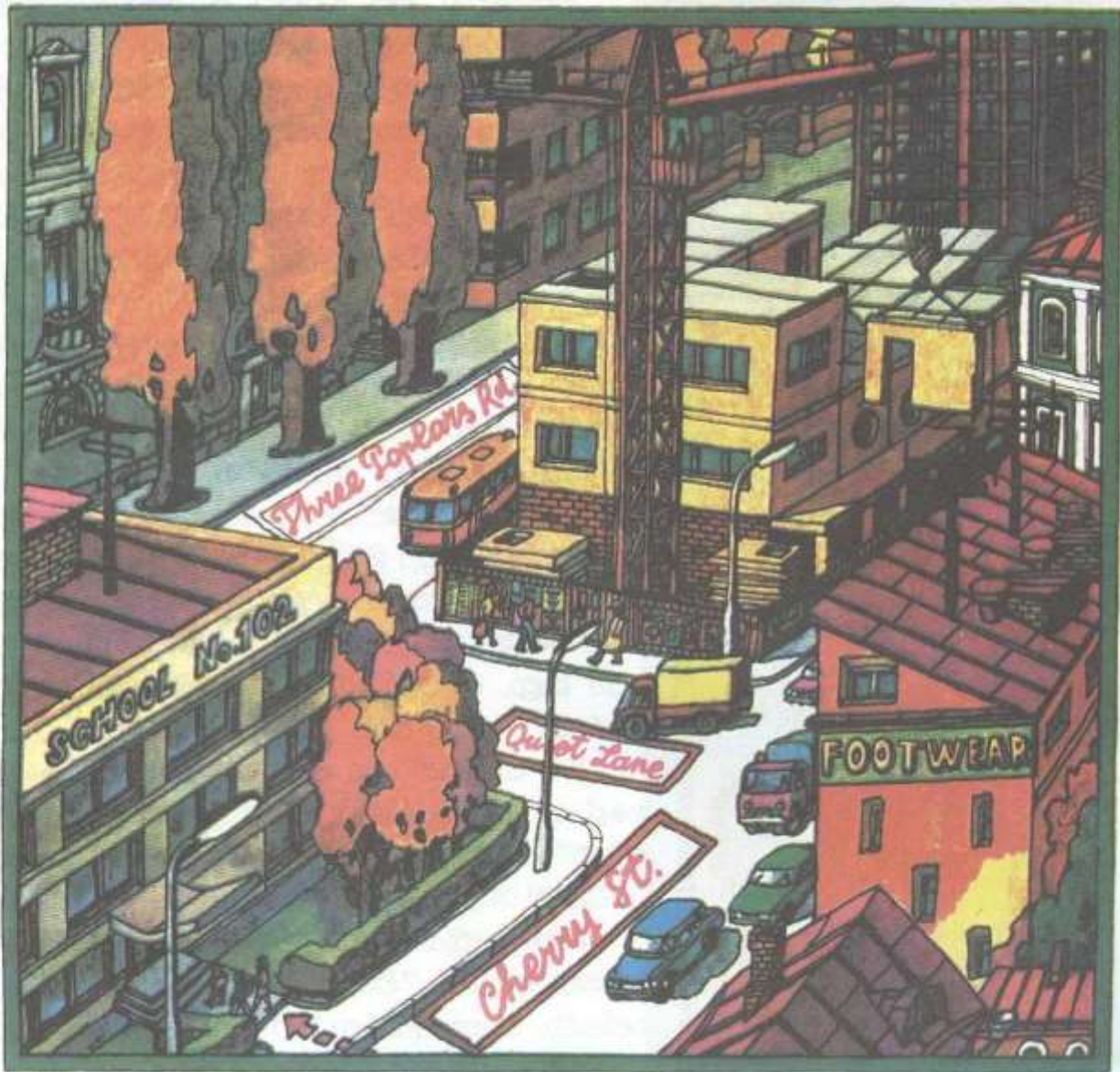
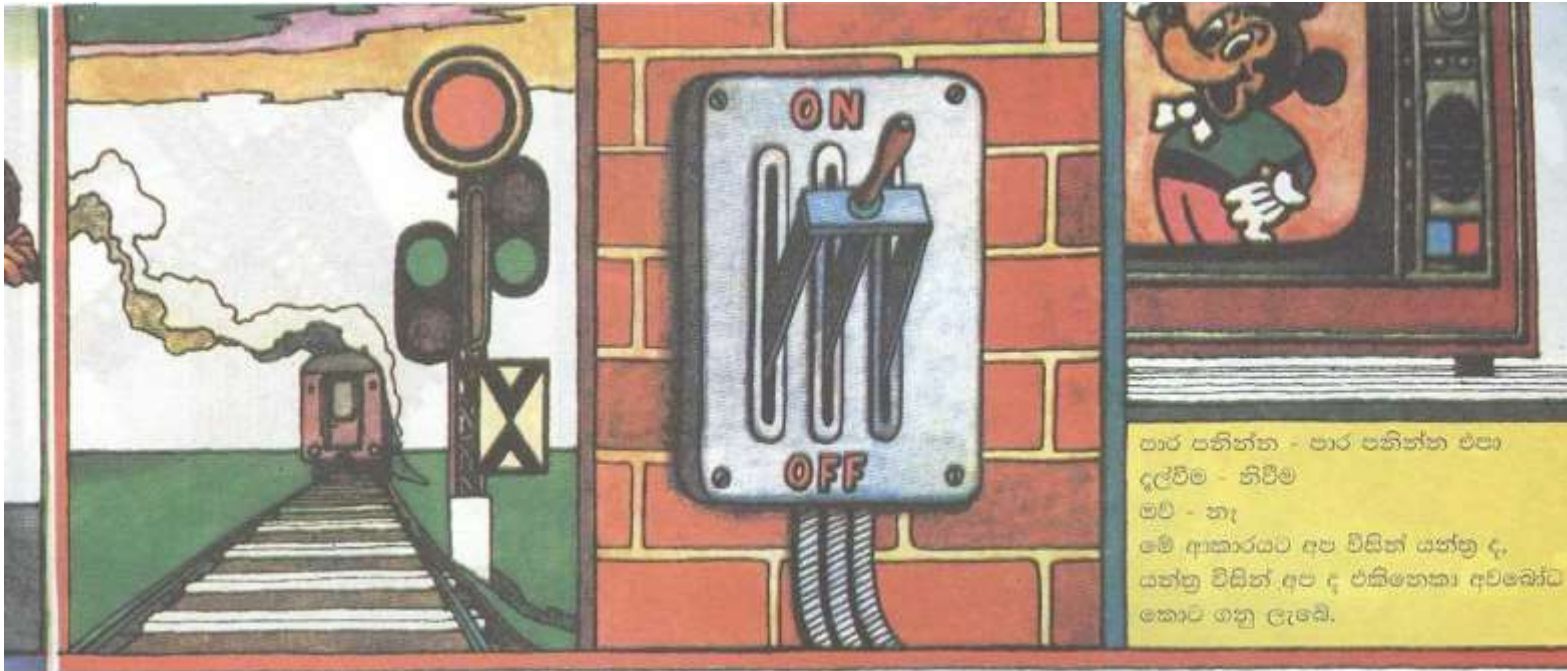
“නෑ”

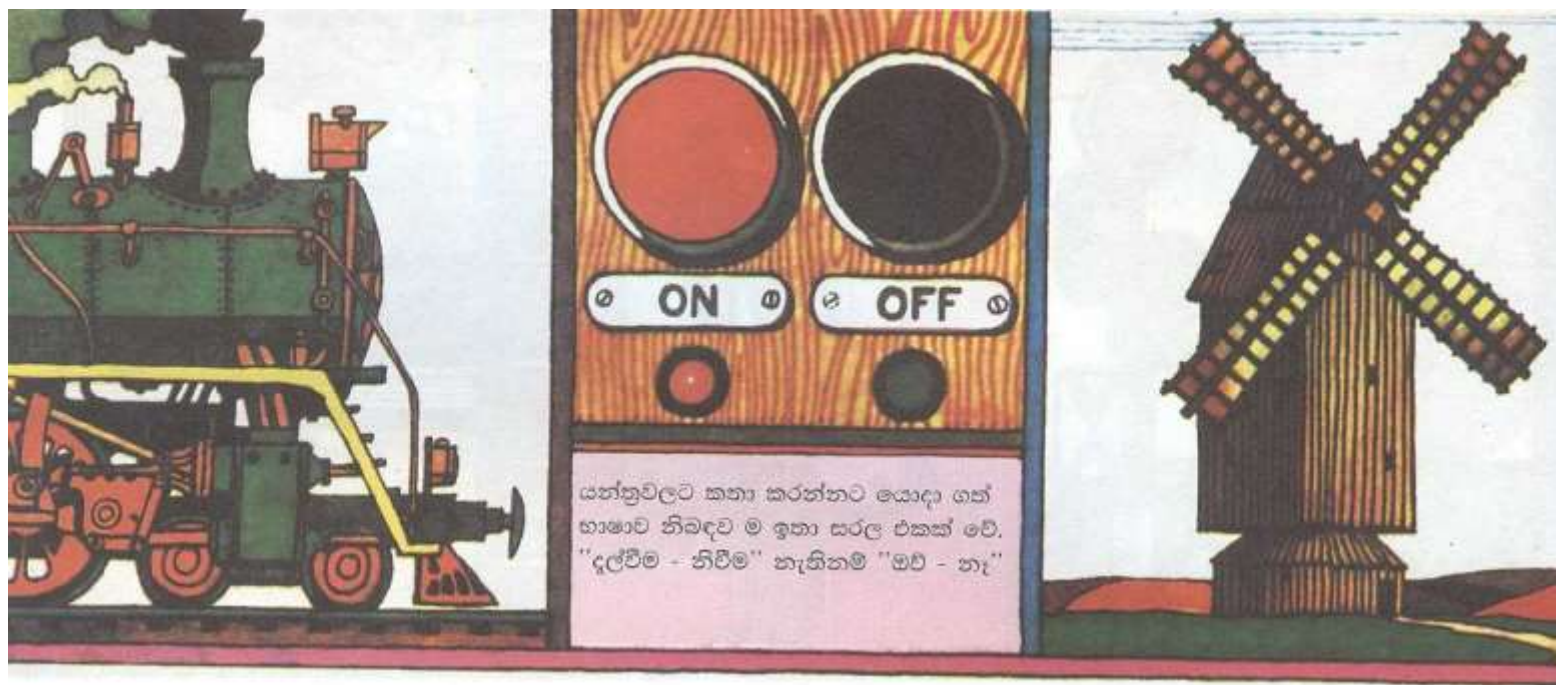
“ඔබ පාර කෙළවරේ නවතිනවාද?”

“ඔව්”

“එසේ නම් ඔබේ පාසල තිබෙන්නේ කොස්ගස් විදිය සහ නිදහස් පටුමග එක්වන මුල්ලේයි.”

අපේ කතා ඩහ අමුතු එකක්. ඒක ඇත්ත. මම ප්‍රශ්න ඇහුවා. ඔබ උත්තර දුන්නේ “ඔව්” “නෑ” කියලා විතරයි. ඒත් ඔබ හිතුවොත් ඒක ධරපතළ සංවාදයක් නෙවෙයි කියලා, ඔබ වැරදියි.

පළමුවෙන් මම හරියට ම හොයා ගන්නා ඔබේ පාසල තිබෙන තැන.

දෙවැන්න තමයි වඩාත් ම වැදගත් දේ. මේ "ඔව්" "නෑ" භාෂාව පහසුවෙන් ම යොදා ගන්න පුළුවනි, ඕනෑම යන්ත්‍රයක් සමඟ කතා කිරීමට. ඔබත් හුඟ කාලෙක සිට යන්ත්‍ර එක්ක මේ "ඔව්" "නෑ" භාෂාවෙන් කතා කරලා තිබෙනවා. ඔබ ඒක විශ්වාස කරන්නේ නෑ නේද ? හොඳයි මෙහෙම බලමු.

ඔබට ගොඩනැගිල්ලක වැනි තට්ටුවට යන්න සිද්ධ වෙනවා. ඔබ එහි උත්තෝලකය (ලිෆ්ට් එක) වෙත ළඟා වෙනවා. එහි රතු විදුලි බුබුල දැල්විලා. එයින් උත්තෝලකය ඔබට මෙන්න මෙහෙම කියනවා. "මම දැනට වැඩ. කරුණාකරලා පොඩ්ඩක් ඔහොම ඉන්න" ඔන්න දැන් ඒ විදුලි බුබුල නිවෙනවා. එවිට උත්තෝලකය කියන්නේ මේකයි. "දැන් බොත්තම ඔබන්න. මම මිනිත්තුවෙන් පහළට එනවා." ඉතිං ඔබ යන්ත්‍රය සමඟ කතා කළා. ඒ විදුලි බුබුලක් දැල්වීමෙන් හා නිවීමෙන් පමණක්. "දැනට වැඩ", "නිදහස්", "ඔව්", "නෑ".

දිගු කාලයක් යන තුරු ම මිනිසා යන්ත්‍ර ඒක් කතා කළේ හරියට ම ඔන්න ඔය විදිහටයි. හරිම සරලවයි. ප්‍රධාන අණදීම් දෙකකින් විතරයි. "අරඹනු!", "තවකිනු!"

මෝලක ක්‍රියාකරුවා, කිරි කිරි හඬ නඟන ලිවරයක් පහළට අදිනවා. එතකොට ම මෝල වැඩ කරන්න ගන්නවා. ධාන්‍ය අඹරලා පිටි බවට හරවන්න ගන්නවා.

දුම්රිය රියදුරු ලෝහ හැඩලයක් අදිනවා.

අපේ "ඔව් - නෑ" අණ දීම
වෙනුවට වඩාත් වැඩි
වැඩියෙන් "1-0" යන
අංකවලින් අණ දෙන්නු ලැබේ.

ච්චිට ම ඇන්ජම දුම් දමමින් දුම්රිය පොළෙන්
ඇතට ඇදෙන්න ගන්නවා.

අභ්‍යාවකාශගාමී යුරි ගගාරින් "ඔක්කොම පද්ධති
නිවැරදියි!" කීවා. ච්චිට ම බොක්කමක් තද වුණා.
මිනිසකු රැගත් පළමු අභ්‍යාවකාශ යානය අභසට
ඉහිලුණා.

යන්ත්‍ර වඩ වඩාත් සංකීර්ණ හා බුද්ධිමත් ඒවා බවට
පැමිණියා.

ඒත් මේවා හැදෑවේ මිනිසායි.

එසේ ම තමා කියන දේ හඳුනාගැනීමට යන්ත්‍රවලට
ඉගැන්වූයේත් මිනිසා යි.

යන්ත්‍රවලට "ඔව්", "නෑ" භාෂාවෙන් කතා
කරන්නට ඉගැන්වීම මිනිසාට පහසුයි.

"අරඹනු!", "නවතිනු!"

"දල්වනු!", "නිවෙනු!"

"දැනට වැඩ!", "නිදහස්!"

"වමට!", "දකුණට!"

"අරඹනු!", "නවතිනු!"

"ඔව්!"

"0", සහ "1"

එවන් වදන්, ඉලක්කම්වලින් හුවමාරු කිරීම ඊටත්
වඩා පහසුයි. මේ අංක දෙක පමණක් දැන ගැනීමෙන්
සහ හඳුනා ගැනීමෙන් පමණක් මිනිසා කියන, අණ කරන
හා විමසන දේ තේරුම් ගැනීමට යන්ත්‍රවලට හැකියි.

දැන් අපි යන්ත්‍ර ගැන වදන් කීපයක් සහ බලලකු
ගැන බලමු.

යන්ත්‍රයක් බළලා, බළලකු ලෙස
හඳුනා ගන්නා සැටි.

යන්ත්‍ර 'බුද්ධිමත්' යයි මිනිසුන්
කියන්නේ ඇයි?

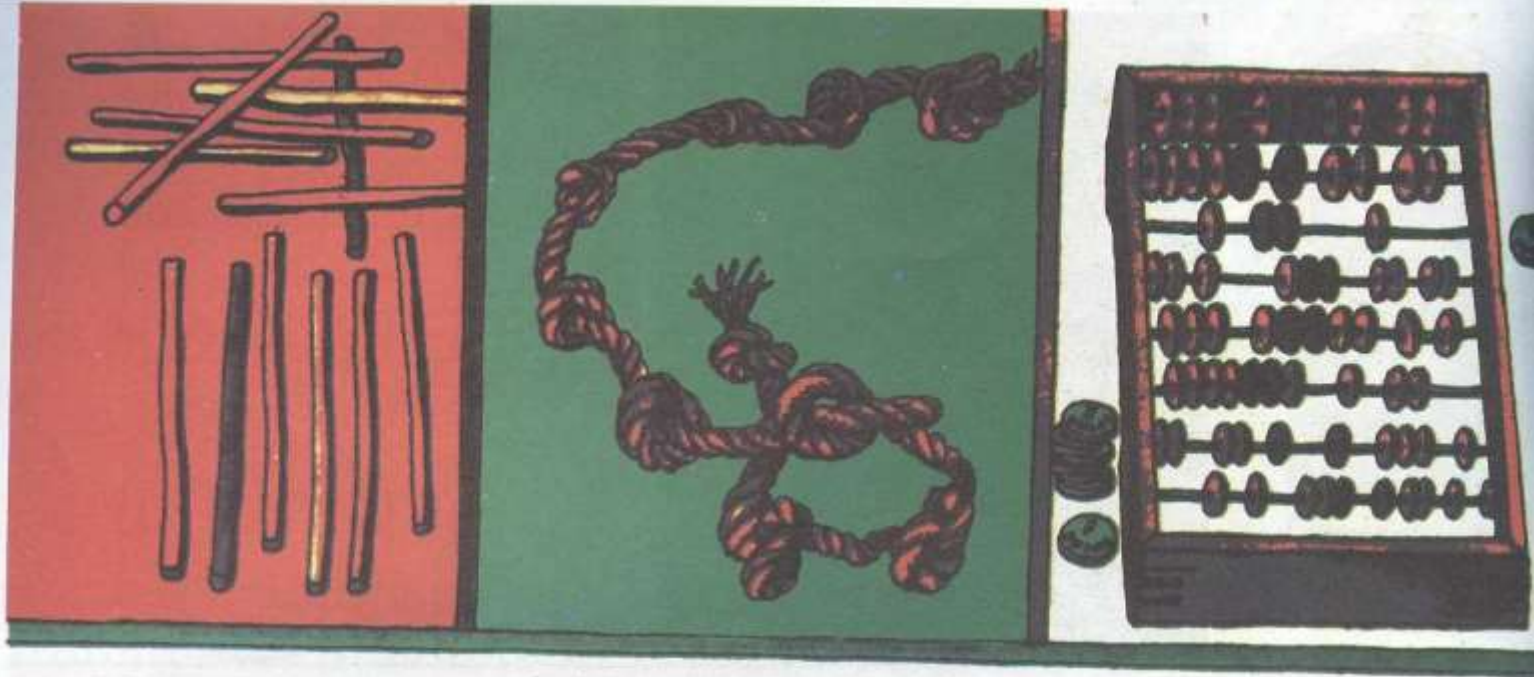

අපි බළලකු අඳිමු..... යන්ත්‍රයක් සඳහා. සාමාන්‍ය
බළලකු නොවෙයි..... මේ තියෙන්නේ අපි අඳින
බළලාගේ හැඩයයි.... අපි උච්ච අඳින්නේ කොටුවලින්.
හරියට ප්‍රස්තාර කොළයක වගේ. ඒකට හේතුවක්
තිබෙනවා. ඔබට පෙනවා සමහර කොටු හිස් බව හා
අනෙක්වා පාට කර ඇති බව. දැන් අපි ඒ කොළය
පැත්තකින් තව කොළයක ඒ සමානම කොටු අඳිමු. අපි
තවත් සෙල්ලම්කරයි යන්නේ. මෙතේ නම "බිංදු" සහ
"එක"

බළලා දිනා බලන්න. ඉහළ ම වම් අත කෙළවරේ
කොටුව හිස්. එහි බළලාගේ රූව නැත. එහි අපි "0"
ලියමු. ඒ විදිහට හැම කොටුවක් ම සළකුණු කරමු. පාට
ඒ ඇති කොටුවක් මුණ ගැසුණු විට අපි ලිවිය යුත්තේ
"1". මේ විදිහට අන්තිමට එන තුරු ම ලකුණු කරමු.

බළල් රූව ඇති කොළයේ "0" සහ "1" බොහෝ
ගණනක් දැන් ඔබට පෙනේවි. ඒ කියන්නේ "දැල්වීම" සහ
"හිටීම" ය. යන්ත්‍රය මේවා හඳුනා ගන්නවා.
ඇත්තවශයෙන් ම, මෙය කරනවාට වඩා කියන එක
පහසුයි.

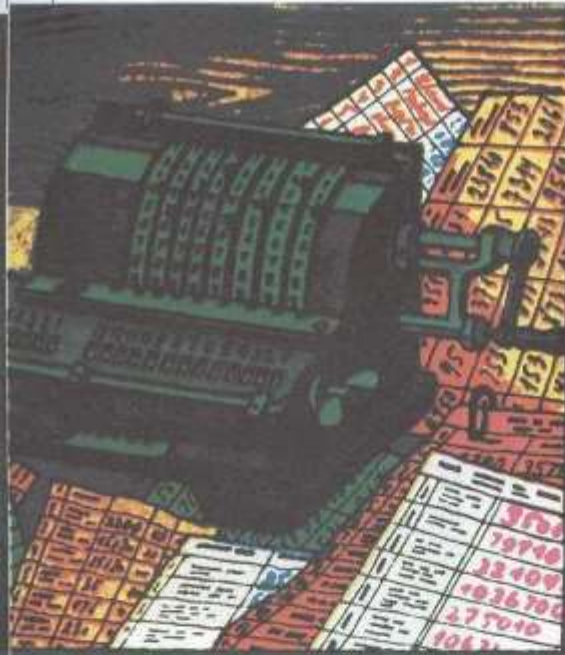
කඩදාසියක් මත තිබෙන දේ හඳුනා ගන්නට යන්ත්‍රයකට ඉගැන්වීම ඉතා ම අසීරු කටයුත්තක්.

කඩදාසි කොළවල අඳින දේ කොපමණ ද! රූප බොහෝ ගණන්. ත්‍රිකෝණ, තරු, කුරුල්ලෝ, විකට ශිල්පීන්, මී පැටව්.

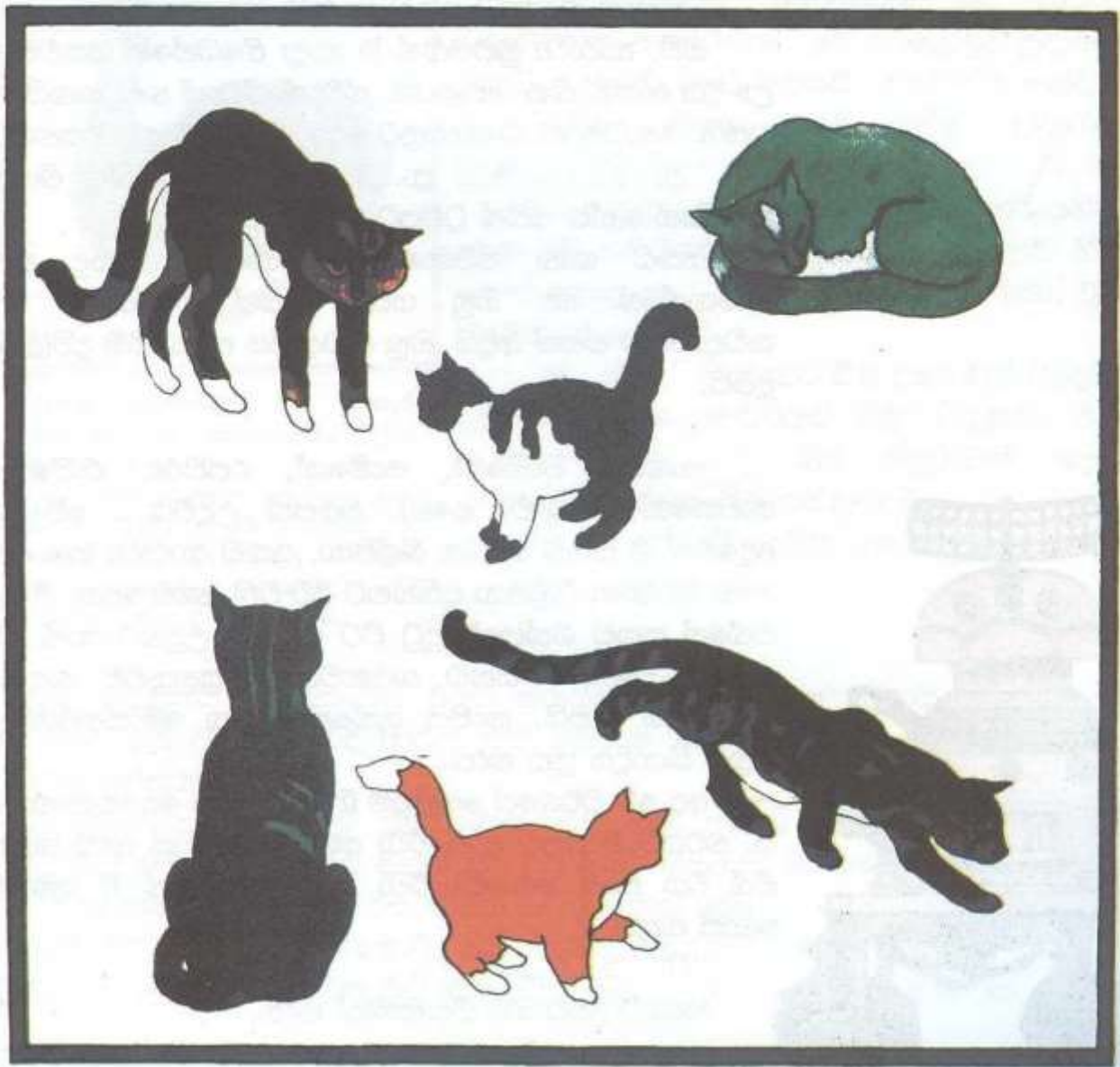
පසු කාලයකදී මිනිසා යන්ත්‍රවලට අංක හඳුනාගන්නට, අකුරු කියවන්නට, තාක්ෂණික ඇඳීම් තේරුම් ගන්නට ඉගැන්වුවා. යන්ත්‍ර 'බුද්ධිමත්' යයි කියන්නට මිනිස්සු පටන් ගත්තා. මම මේ 'බුද්ධිමත්' කියන වචනය ලියා, ඒ ගැන හිතන්නට ගත්තා.

බලන්න අපේ චිත්‍ර ශිල්පී මාමා ඇඳලා තිබෙන විවිධ වෙනස් බළලුන් දිහා. මේ ඕනෑම චිත්‍රයක් පුංචිම පුංචි දුරුවකුට පෙන්නලා බලන්න. වයා මෙහෙම කියාවි. "පුසෙක්!" ඒත් යන්ත්‍ර හඳුනන්නේ එකම එක බළලෙක් පමණයි. ඒ යන්ත්‍රය වෙනුවෙන් ම විශේෂයෙන් ඇන්ද බළලා පමණයි. එපමණක් නොවෙයි. ඒ බළලා බිංදු සහ එක මගින් සලකුණු කළ විට පමණයි.

ඒ අනුව ජේනවා ඉතාම දක්ෂ යන්ත්‍රයටත් වඩා සමහර අවස්ථාවල කුඩා ළමයින්ට තේරුම් ගැනීමට හැකි බව.

ගණන් කිරීම, එකතු කිරීම පහසු කටයුත්තක් නොවෙයි. එය පහසු කරවන්නට මිනිසා පළමුවෙන් ම සොයා ගත්තේ ගණන් කිරීමේ කුරුඳු, අන් පසුව තැටි දළු ලඳුනි. එවන් පසුව ඔහු ඇතැම්කලා සාලා ගත්තා, කුඩා දැව් ලෝදා සොයා 'ගණිත යන්ත්‍රයක්' ඔහු සාදුවේ මින් පසුවයි. කුඩා අලෙක්ඩ්‍රොනික් සැල්කිසුලේටරය එහි නිපදවා ගත්තේ අන්තිමට යි.

යකඩ තාරාවා සහ ට්‍රම්පටිකරු

ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර
සහ ලෝකයේ ඇති ස්වයංක්‍රීය
යන්ත්‍ර ගණන

"ක්වැක් ක්වැක්" යකඩ තාරාවා කෑ ගහනවා.

ඔව්, තාරාවා මුළුමනින් ම සාදා තිබෙන්නේ යකඩවලින්.
උග්‍ර දිය බොයි. හිස සොළවයි. ක්වැක් ක්වැක් හඬ නගයි. තටු
ගසයි. හොටයෙන් ධාන්‍යවලට කොටයි. හරිම පුදුම සහගතයි.

"ප්‍රා...ා...ා... මී.... ප්‍රා...ා...ා... මී!" සංගීත ශිල්පියා
තමන්ගේ ලෝහ අතින් ට්‍රම්පටියක් වයයි.

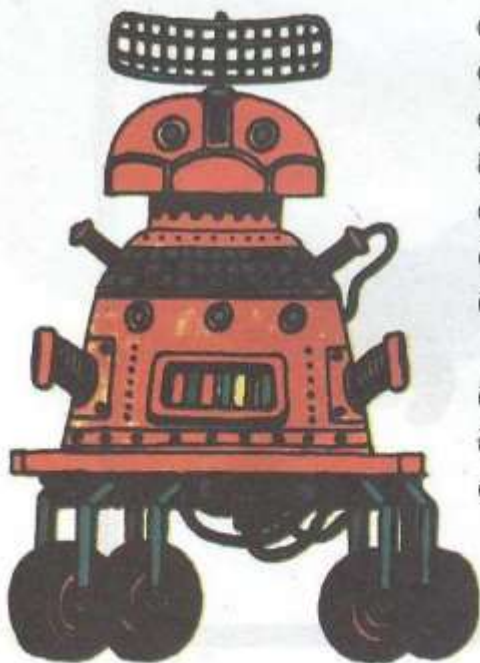
යකඩ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියාගෙන් කිසිදු හඬක්
නැගෙන්නේ නෑ. ඔහු යකඩ අතින් පැන්සලක් ගෙන
කඩදාසියක ගසක් අඳියි. ඔහු කඩදාසිය තදින් පිඹ දූවිලි ගසා
දමයි.

නාගරික වැසියෝ, ගැමියෝ, රජවරු, රැජිණියෝ,
යාවකයෝ, සෙබළු, ප්‍රමෝ, වයසක උදවිය.... මේ හැම
දෙනෙක් ම යකඩ සංගීත ශිල්පියා, යකඩ තාරාවා සහ යකඩ
ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියා දකින්නට දිව වීහි. හැම දෙනා ම පුදුම
වන්නේ යකඩ බක්කරේ දුටු විට ය. ඔහු උදනට පාන් දමනු
පෙනේ. එසේ ම යකඩ කරණවෑමියා යුනුසුළුව කතුරෙන්
කොණ්ඩය කපයි. කැපිය යුත්තේ මොන මෝස්තරයටදැයි
ඔහුට කියාදිය යුතු නැත.

අද මේ වර්ගයේ සෙල්ලම් බඩු ඇත්තේ කෞතුකාගාරයේ
යි. හරියට ම අපට දැන් ඒවා අමතකව ගොස් ඇති ගාණයි.
ඒත් එය එසේ නොවේ! ඒවා අපට කොහෙන් ම අමතකව
ගොස් නැත!

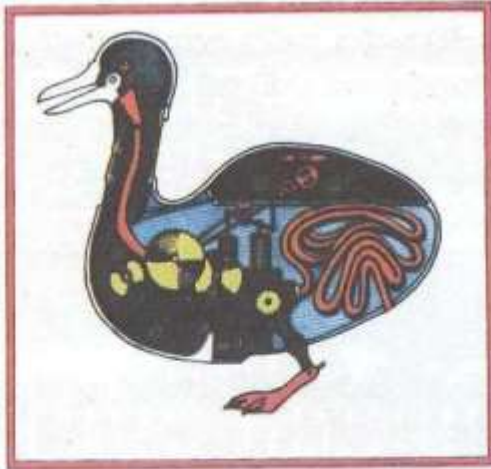
"ටි.....ර්.....ර්...ා!"

නැඟිටින්නට ඔබ ඕනෑකමක් නැත.

මේවා ඉතා යරල ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර වේ. යාන්ත්‍රික කුරුල්ලෝ නම් කවු ගසති. ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියා අදී. සෙල්ලම් වාහනය ඇදී යයි. දුණු, ලිවර සහ දැඩි රෝද මේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර ඇතුළේවෙයි.

ඔරලෝසු දුණු සෙල්ලම් බඩු පණැති මිනිසුන්ගේ හා කුරුල්ලන්ගේ ක්‍රියා අනුකරණය කරයි. අවුරු දෙසියකට පමණ පෙර ඉතා සුරු නිර්මාණ ශිල්පියෙක් මේ ඔරලෝසු දුණු සෙල්ලම් සතුන් සාදීය. එය කොතෙක් දක්ෂ ලෙස කළේ ද යත් සමහර අය ඒ ඇත්තම සතුන් යැයි වරදවා සිතූහ.

ඔබට ඕනෑ තවත් නිදාගන්නටයි. ඒත් ඵලාම් ඔරලෝසුව දිගටම නොනැවතී කෑ ගසයි. "නැගිටින්න! නැගිටින්න!" මේ ඔරලෝසුව සුදානම් කොට තැබුවේ ඊශේ සවසයි. දැන් එය තනිවම නාද වෙයි. මොන තරම් දක්ෂ, ස්වාධීන ඔරලෝසුවක් ද!

ඔබ පාසලට යන්නට දුවනවා. ඒත් පාර පතින තැන ඔබ නවතිනවා. රතු ආලෝක සංඥාව නිවී ගොස් කොළ පාට සංඥා චලිය දැල්වෙනවා. එය සිදුවන්නේ ඉබේමයි.

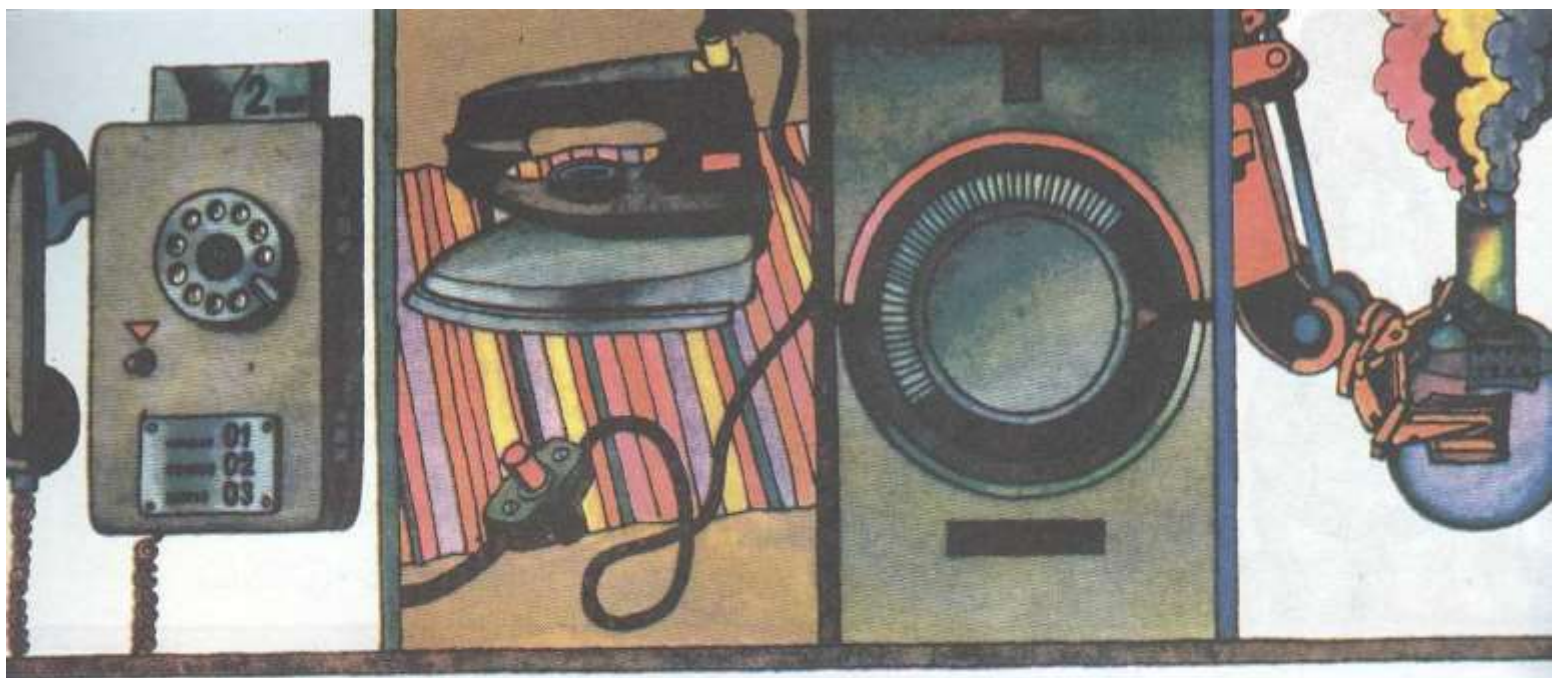
"ජ්....ජ්....." විදුරුවට බීම දහරාවක් විඳෙයි. දිළිසෙන ලෝහ පෙට්ටියක් බීම විකුණයි. එය කාසියක් දැමූ විට බීම විදුරුවක් දෙන යන්ත්‍රයක්.... ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රයක්!

මේ පොතේ 'ස්වයංක්‍රීය' යන වදන යෙදුනේ

පළමු වතාවටයි. ඉංග්‍රීසියෙන් එයට කියන්නේ 'Automaton' කියායි. එය ග්‍රීක භාෂාවේ 'Automatos' යන වදනෙන් බිඳී ආවක්. එහි තේරුම 'ස්වාධීනව ක්‍රියා කිරීම' යනුයි. ස්වාධීනව ක්‍රියා කරන යන්ත්‍රයක්!

ඔබ යන්ත්‍රයකට කාසියක් දමා බොත්තමක් ඔබා අණක් දෙනවා. "වැනිලා රස බීම!". යන්ත්‍රයට කිසි සේත්ම වැරදීමක් මන්ත් නෑ. එය ඔබට නිසැකව ම 'වැනිලා රස' බීමක් ලබා දෙනු ඇති. එය කොතෙක් ම 'ද්‍රෝඩම් රස' බීමක් නම් නොවනු ඇති.

ඵලාම් ඔරලෝසුව වයිත් කොට, බොත්තමක් ඔබා ඔබ අණක් දෙනවා. "මාව උදෙන් ම නැගිටුවන්න!" උදෑසන විළැඹුණු විට ඔරලෝසුව නද දෙන්නට ගන්නවා. ඉබේටම!

මේවා සරල, ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රයි. යාන්ත්‍රික කුරුල්ලෝ තටු ගසති. ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියා අඳියි. සෙල්ලම් රිය පාර දිගේ ඇදී යයි. දුනු, ලීවර, දැති රෝද මේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර ඇතුළේ තිබේ.

ඔරලෝසු දුනු සහිත සෙල්ලම් බඩු, සැබෑ මිනිසුන් හා කුරුල්ලන් සේ වැඩ කරයි. ඒවා පණ පිටින් සේය. අවුරුදු 2000කට පෙර දක්ෂ නිර්මාණ ශිල්පීහු කොතෙක් සුහුරු ලෙස සත්තු සහ කුරුල්ලන් නිමැවී ද යත් ඒවා පණ පිටින් ඇති සතුන්ගෙන් වෙන් කොට ගැනීම පවා අසීරු වූ තරම් විය.

යකඩ සංගීතවේදියා, බක්කරේ දෙන්නාත් ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රයි.

ඔබ වලාම් ඔරලෝසු සහ මාර්ග සංඥා විදුලි චිළි හැමදාම ම දකිනවා. ඒත් ඔබ දකින්නේ නැති වෙනත් ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර දහස් ගණනක් තිබෙනවා. ඒත් ඒවා මුළු දවස පුරා ඔබට උදව් කරනවා. ඔබේ සැප සහිපය වෙනුවෙන් කටයුතු කරනවා.

ස්වයංක්‍රීය පොම්ප ඔබේ ගෙදරට වතුර ගෙන එනවා. ඔබ ඒවායින් කලිසම්, කමිස, ගවුම් සෝදා ගෙන අඳිනවා. ඒ ඇඳුම්වලට රෙදි වියා ඇත්තේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රවලින්. බොත්තම් පවා සාදා තිබෙන්නේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රවලින්.

ඔබේ උදේ ආහාරය මේසය උඩ තිබෙනවා. එහි ඇති පාන් පුළුස්සා ඇත්තේ ස්වයංක්‍රීය බේකර්වලයි. බෝතලවලට කිරි පුරවා ඇත්තේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රවලින්. පැණි රස කැවිලි කළීමට ඔතා ඇත්තේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රවලින්.

මේ පොත මුද්‍රණය කරන්නටත් උදව් කළේ ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර. ඡායාරූප ගන්නේත්, අකුරින් අකුර වකතු කළේත්, ඒවා සියල්ල එකතු කොට තීන්තෙන් මුද්‍රණය කළේත් යන්ත්‍රයි.

මේ හැම ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රයකට ම කලින් ම උපදෙස් ලබා දී තිබෙනවා. කළ යුත්තේ කුමක් ද, එක වැඩක් අවසන් කොට අනෙක් වැඩය ඇරඹිය යුත්තේ කොයි මොහොතේද, හැම මොහොතක ම මතකයේ තබා ගත යුත්තේ කුමක් ද... මේවායි යන්ත්‍රවලට දී ඇති උපදෙස්.

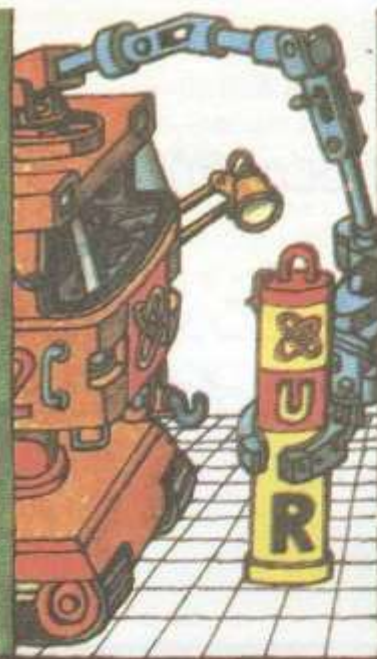
ගුරුවරයකු මෙන්, මිනිසා ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රවලට කළ යුතු දෑ පාඩම් හැටියට කියා දෙනවා. යන්ත්‍ර මිනිසාගේ උපදෙස් තේරුම් ගන්නවා.

මිනිසා අහසට පියාඹා තිබෙනවා. ඔහු පසෙකින් සිටින්නේ ස්වයංක්‍රීය උදව්කරුවන්. ඔහුගේ ගුවන් යානය මෙහෙයවන්නේ ස්වයංක්‍රීය නියමුවන් විසින්.

දුර ඈත ග්‍රහ ලෝකවලට පියාඹා යන්නට දැන් මිනිසාට සිහිනයක් තිබෙනවා. ඒත් ඔහු මුලින්ම ඒ සඳහා යවන්නේ ස්වයංක්‍රීය ඔත්තුකරුවන්. එනම් මිනිසුන් රහිත යානාවන්. ස්වයංක්‍රීය අහසාවකාශ යානය දැන් විදිම් ඵලකය මත: එකයි, දෙකයි, තුනයි. පිටවෙනු!

සමය-භේදය සහිතව නිවැරදි
 ම අතට සැප මතුපත්තුව
 උදව් කරයි.

රොබෝවකට රොබෝවක් කියන්නේ ඇයි ?

එක් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයක්,
රොබෝවරු සතුවන්නේ කුමන වර්ගයේ
දෑත් සහ දෙපාද ?

'රොබෝ' යන වදන මුලින් ම සිතුවේ විද්‍යා ප්‍රබන්ධ රචකයකු විසින්. ඔහුගේ එක පොතක, ඔහු මේ වදන යෙදුවේ මිනිසකු වැනි විශ්මයජනක ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍රයකරු ලෙසයි. ඔහුට නොමැති වූයේ කෙස් පමණයි. විසිනු කර්ණවෘත්තියකු වෙත යාමේ කාලය ඔහුට ඉතිරි වුණා ලෝකය පුරා විද්‍යාඥයෝද, ඉංජිනේරුවෝද, ලේඛකයෝද 'රොබෝ' යන වදනට කැමැත්ත දැක්වූවා. එය මුළු ලෝක පුරාම අය දෑත් දන්නවා. චිත්‍ර ශිල්පියෝ විශ්මයජනක යාන්ත්‍රික මිනිසුන් අඳින්නට කැමතියි.

ඒත් ඒවා ඇඳීම කියන්නේ, ඒවා හඳුනවා කියන්නේත් සම්පූර්ණ වෙනස් කාරණා දෙකක්.

රොබෝවක් කුමක් වැනි විය යුතු ද? වයට සිතුවම් හා පින්තූර හඳුනා ගැනීමට හැකිවිය යුතුයි. වය මිනිසා හඳුනා ගත යුතුයි. එවැනි යන්ත්‍රයක් සෑදිය හැකි බව ඔබ දැනටමත් දන්නවා.

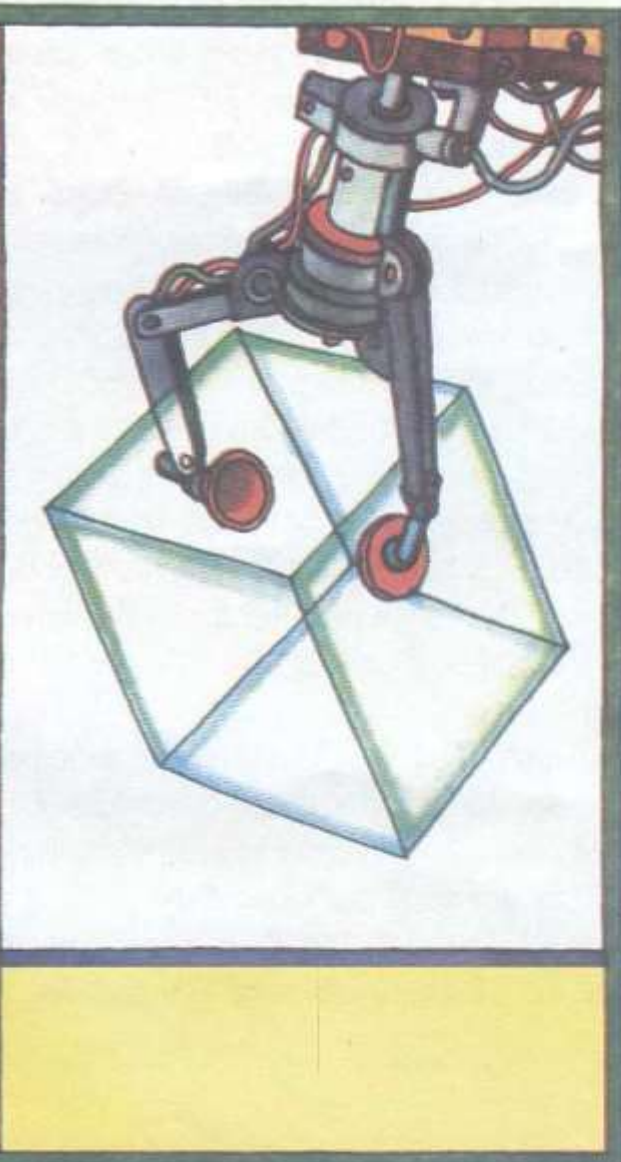
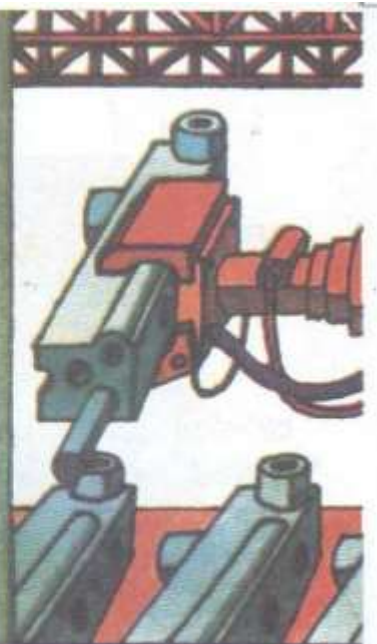
ඒත් මිනිසකු මෙන් වැඩ කළ හැකිවන සේ රොබෝවකට අත් තිබෙන්නටත් ඕනෑ. අත් කියන්නේ මොන තරම් විශ්මය ජනක දෙයක් ද! අදහාගත නොහැකි තරම් එක මොහොතකින් වය ඔබට ම දැක ගත හැකියි.

අපි විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණයක් කරමු. ඔව්, ඔව්. ළමුන්ගේ 'බ්ලේඩ් බ්ලොක්' වලින් නිශ්චිත සහ ඉතා බරපතල විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණයක්! ඒවා පෙට්ටියක් අහුරලා තිබෙනවා නම්, ඔක්කොම සුදානම්. එකයි, දෙකයි, තුනයි! ඔන්න පටන් ගනිමු!!

සියලුම පැළ සිටුවීමේ සිට,
උණු ලෝහ වැස්කිරීමේ සිට,
යන්ත්‍ර පාට කිරීමේ සිට, ඇණ
සහ මුරිවිළි නිවැරදිව තදවී
ඇතිදැයි පිරික්සීම දක්වා දේ
රොබෝවලට කළ හැකියි.

පෙට්ටිය බිමට හිස් කරන්න. කෑලි සියල්ල හතර අත විසිරී පෙරළී යනවා ඇති..... දැන් ඒවා එකතු කරන්න.... ආපසු පෙට්ටියට දමන්න.

අවසන්ද ?

තවත් වරක් පෙට්ටිය බිමට හිස් කරන්න..... යළිත් එකතු කරන්න! ඉක්මනට.... ඉක්මනට.... එකක් අතෑරලා නේද? ඉක්මන් කරන්න.... දැන් ඒකත් දැමීමා නේද ! අවසන් ද ? ඔබ ඒවා ඉතා ඉක්මනින් එකතු කළා! ඉතා හොඳයි!

ඒත් එතකොට විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණය? ඒක දැනටම පටන් අරගෙන ඉවරයි. ඒත් ඔබ කොට්ටර කලබලෙන් හිටියද කියනවා නම් ඒ වගක් ඔබ දුටුවේවත් නෑ.

අපි තවත් වරක් පෙට්ටිය හිස් කරමු. මේ වතාවේ හදිස්සි වෙන්න එපා. බිල්ඩින් බ්ලොක් කැබලි හෙමින්, ඉතාම හෙමින් එකතු කර ගන්න. එහෙම කරන අතරේ ඔබ ඔබේ ඇඟිලි දිහා හොඳින් බලන්න. ඒවා වැඩ කරන හැටි බලා සිටීම හරිම හිත් ඇදගන්නා සුළුයි.

.... ඔබේ අත බිල්ඩින් බ්ලොක් එකක් මතට යනවා. ඇඟිලිවලට එය දැනෙනවා.... ඔන්න තියෙනවා... රළු මුළු තිබෙන ප්ලාස්ටික් කෑලි... එය හොඳින් අල්ලා ගන්නට ඔබේ අත් යාන්තමින් හැරෙනවා. ඇඟිලි එය අල්ලාගෙන පෙට්ටියට ගෙන යනවා. බිල්ඩින් බ්ලොක් එක පෙට්ටියේ ගැටෙනවා. ඇඟිලිවලට එය දැනී බිල්ඩින් බ්ලොක් එක අත හරිනවා. දැන් තවත් එකක් සොයා ඇඟිලි ඇදෙනවා. අපොයි, එය තිබෙන්නේ අත දිගු කිරීමට බැරි තරම් දුර..... ඇඟිලි බිල්ඩින් බ්ලොක් එක පෙරළා, අල්ලා ගන්නවා!.... දැන් එය ඇත්තේ පෙට්ටිය තුළයි. බිල්ඩින් බ්ලොක් ඇත්තේ එකිනෙකට තදවී බව ඇඟිලිවලට දැනෙනවා. ඒවා තෙරපා තද කරන්නට ඕනෑ නෑ!

ඔබේ ඇඟිලි බොහෝ වතාවක් තද කරයි, ස්පර්ශ කරයි, හඟියි, තල්ලු කරයි, මිරිකා ගනියි. එසේම ඒවා වේගයෙන් වැඩ කරන විට පවා වැරදිමි සිදු නොකරයි. ඔබේ දක්ෂ උදව් කරුවන් දස දෙනාගේ හැටි එහෙමයි.

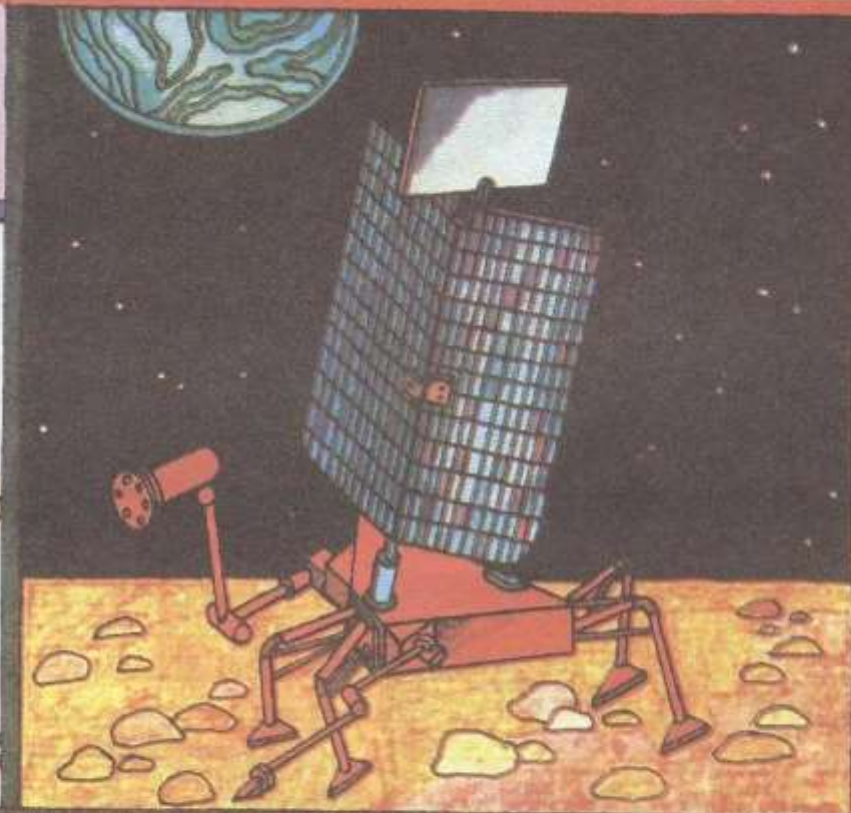
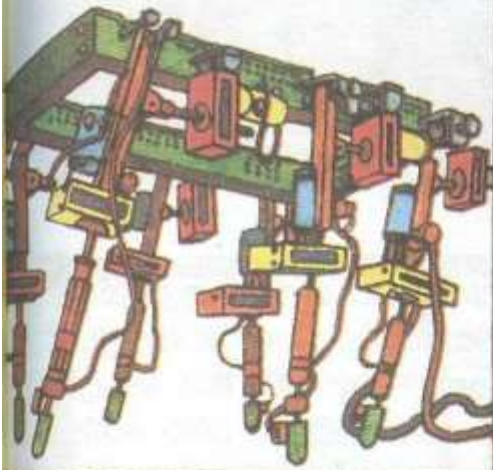
අර්තාපල් අලයක්, පොඩි කළ කඩදාසි ගුලියක් රබර් බෝලයක් හා පබළුවක් මේසයක් මත තබන්න.

මිනිසාගේ ඉරියව් අනුකරණය කරන ඇවිදින යන්ත්‍ර නිවෙ.

මේ යන්ත්‍රවලට පා සකස් තිබේ, ඒවා
 ඇවිදින්නේ මිනිසා මෙන් නොවේ.

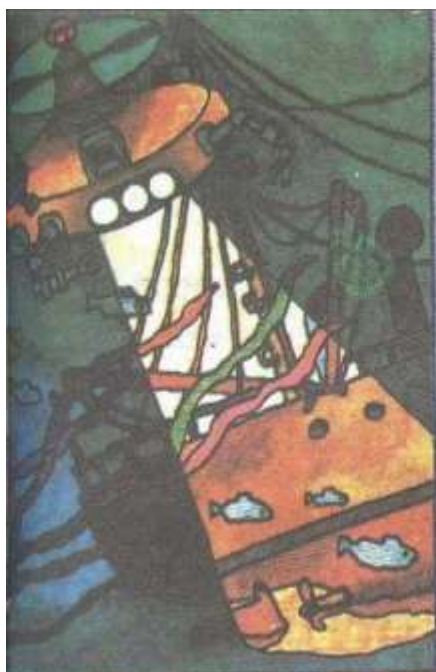

ඇස් පියා ගන්න. දැන් රබර් බෝලය අල්ලන්න....
ඔබ අත හා බලයි. මේක බෝලය නොවෙයිද ?.....
මොකක්ද මේ? පබළුව නේද? ඔබ හරි. මට හොඳටම
විශ්වාසයි, ඔබ ඇස් වසාගෙන සිටියත් රබර් බෝලය
වෙනුවට අර්තාපල් අලය හෝ කඩදාසි බෝලය
අල්ලන්නේ නැති බවට. ඔබට ඔබේ ඇඟිලි නිවැරදි
වස්තුව ගැන කියනවා. ඒවා බුද්ධිමත්.

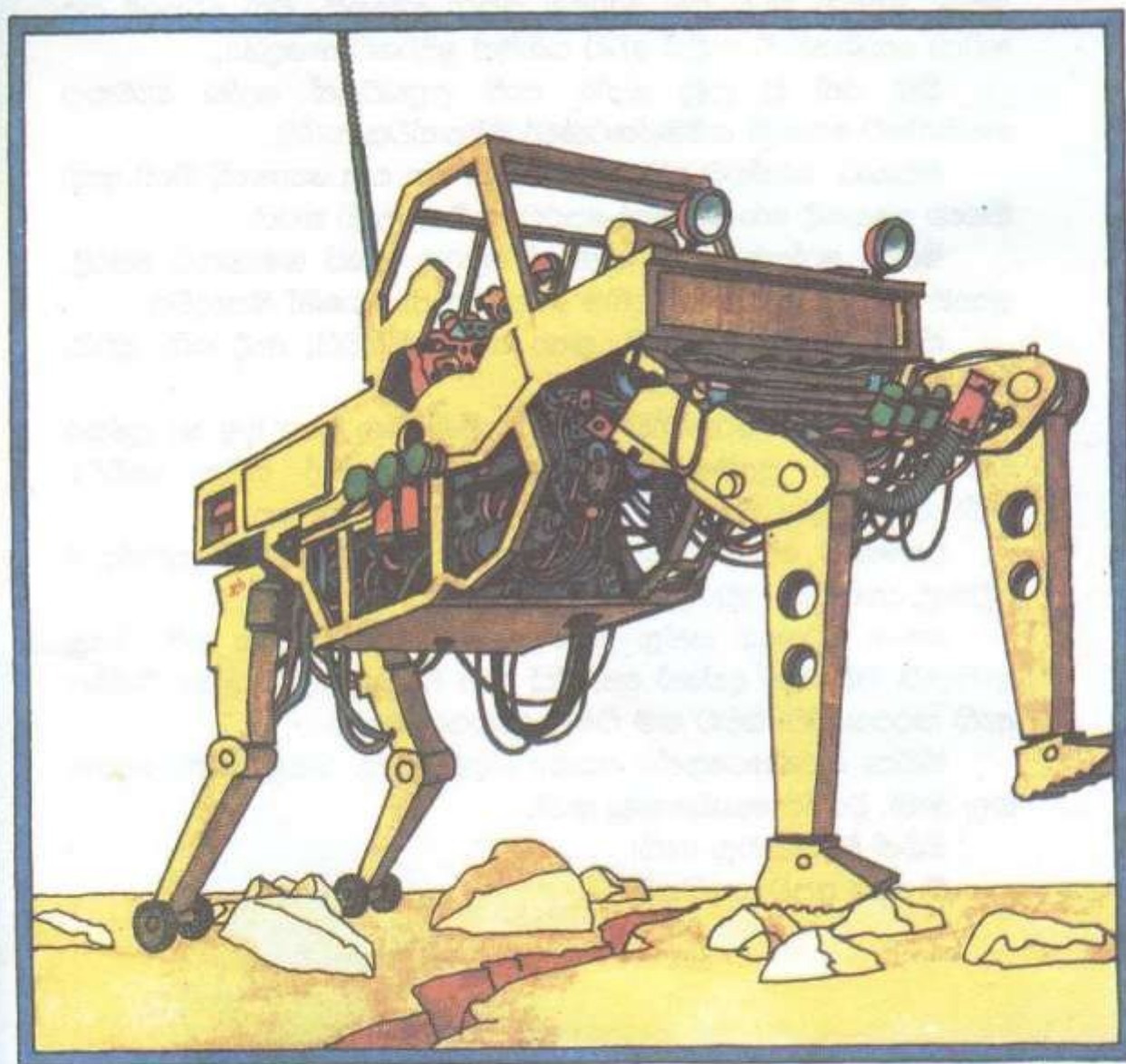
රොබෝවකටත් දක්ෂ, ඒ වගේම බුද්ධිමත් අත් සහ
ඇඟිලි අවශ්‍යයි. ඒවාට ලබා දෙන්නේ යකඩ අත්. ඒවා
සමහරවිට විදුරු ටියුබයක් කුඩු කර දමන්නටත්, වානේ
කඳක් එලක් නැති විදිහට අඹරා දමන්නටත්, ලෑල්ලක්
දෙකට පලා දමන්නටත් ඉඩ තිබෙනවා....

ශක්තිය පමණක් ප්‍රමාණවත් නෑ. මෑ ඇටයක හා
පබළුවක වෙනසත්, ඇණයක හා මුර්ච්චියක වෙනසත්
ලොකු සහ කුඩා ගඩොලක වෙනසත් කීමට
රොබෝවකට හැකි විය යුතුයි. එසේම රොබෝවලට
එවන් අත් ලබා දී තිබෙනවා. ඒවා ශක්තිමත්, දක්ෂ,
බුද්ධිමත්, ඒ වගේ ම ඔර වැඩ කළ හැකි සැබෑ අත්.

අනෙක් හුඟක් යන්ත්‍රවලට රෝද තිබෙනවා.
සමහරවිට එකම එක රෝදයක් පමණයි. තවත්
වෙලාවට හුඟක් රෝද. එසේ ම රොබෝවලට පාද සහ
පතුල ලබා දී තිබෙනවා. එතකොට රෝද?

අපිට් එහි නැංවුනු තැනවල් වැඩ
 කරන ඒකිසත් ඔවුන්ට
 ලෝකයාගේ පොදුවේ.
 ඔවුන් ගිනි තිබ්බි. දිස සඳ වැඩ
 කරයි. එමග් ම අලකකුන් ග්න
 ලෝක කරා ගයි....

මේ ප්‍රභූ මම කකුල් හයකින් යුතු රියක් දුටුවා. ඒකේ පෙනුම කකුළුවෙකුගේ වගේ. එහි ලිවර වැනි කකුල් නිසා, ලොකු ගල් ගෙඩි උඩින් පතින්නටත්, කාණු මතින් අඩිය තබන්නටත්, තද බෑවුම් දිගේ නඟින්නටත්, හැකියාව ඇති කරනවා.

දුෂ්කර, නැතිනම් භයානක වැඩ ඇති තැන්වලදී රොබෝවරු මිනිස්සු වෙනුවට යොදවනවා. ගින්නේ අතරේ, ගැඹුරු දිගේ සහ වෙනත් ග්‍රහ ලෝකවල වැඩට ඒවා යොදවනවා.

රෝද තිබෙන යන්ත්‍රයක් කිසිදුකල ලොකු ගල් උඩින්, පළල් කාණු මතින් නැතිනම් තද බෑවුම් දිගේ පදවන්නට හැකි කමක් නැහැ.

පැහැදිලි පාරවල් නැති, ගල් පිරි කඳුවල වැඩටත්, මුහුදු පතුළේ ගිළුණු නැව් ගොඩගැනීමටත් කකුල් ඇති රොබෝවකට පුළුවනි.

මිනිසුන්ට ඇතුළු විමට තහනම් වන, න්‍යෂ්ටික බලාගාර කාමරවලට රොබෝවරු ඇවිද යනවා.

කළු, රතු, කහ ගිනිදැල් කළු දුම් රොටු නඟමින් යුද බිමේ නපුරු ලෙසින් වෙඩි සහ බෝම්බ පුපුරා හැලෙයි. ඒත් රොබෝ යුද හටයා නොබියව ඒ මැදින් වෙඩි තබමින් ඉදිරියට ඇදෙයි....

ගිනි රත් වූ උණු ලෝහ ඇති උදුන්වලින් ලෝහ හැඩතල ගන්නන්නට රොබෝ කම්මල්කරුවෝ මුලිකත්වය ගනිති.

මිනිසාට කරන්නට අමාරු, භයානක සහ කළු නොහැකි වැඩ ඇති ඕනෑම තැනකදී රොබෝවෙක් පෙරට පැමිණ උදව් කරයි.

මිනිසා රෝදය සොයා ගත්තේ අවුරුදු දහස් ගණනකට පෙරදී. ඉතාම මෑතදී ඔහු මිනිසා වැනිම පෙනුම ඇති රොබෝ නිපැදවීය.

ස්වයංක්‍රීය යන්ත්‍ර දකියි, කතා කරයි, කියවයි, ඇදී යයි, දුවයි, පියාඹයි.

රෝදයේ සිට රොබෝව දක්වා පැමිණි මඟ ඉතා දිගු හා දුෂ්කර වූකත්. මිනිසා පුදුමයෙන් කල්පනා කළා. දවල් සිහින මැවීවා. අත්වැරදීම් දුටුවා. ඒවා හරිගැස්සුවා. සොයා ගැනීම් කළා.

එතකොට හෙට? මිනිසා හෙට සොයා ගනු ඇත්තේ කුමක්ද ? අවුරුදු දහයකින්, අවුරුදු විස්සකින්.....?

මොන වර්ගයේ යන්ත්‍ර බිහිවෙතිදැයි, ඒවාට මොන නම් කියනු ඇතිදැයි කිසිවෙක් දන්නේ නෑ. ඒත් ඒවා වඩාත් බුද්ධිමත් හා විශ්මය ඇති කරවන ඒවා බවට නම් කිසිම සැකයක් නැහැ.

මිනිසා නිරන්තරයෙන්ම සොයා බලනු ඇති. සිතනු ඇති. සොයා ගනු ඇති. විසේම ගොඩනඟනු ඇති.

ඔබත් විසේම වනු ඇති!

ඒ ගැන අපට සහතිකයි!!

